

LPO 410.019.01.2015
P/15/091

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/091 – Zapewnienie przez organy administracji publicznej dostępu do jezior stanowiących wody publiczne
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Wojciech Borówka-Jakubowski - główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95183 z dnia 17 czerwca 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu, ul. Szewska 1, 61-760 Poznań (dalej „Zarząd” lub „RZGW”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Magdalena Żmuda, Dyrektor RZGW od dnia 12 listopada 2014 r. Poprzednio dyrektorem, od dnia 14 czerwca 2010 r. do 4 czerwca 2014 r., był Dariusz Krzyżański. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu w zakresie zapewnienia dostępu do jezior stanowiących wody publiczne².

Uzasadnienie oceny ogólnej

W sposób rzetelny prowadzone były kataster wodny i ewidencja jezior będących w trwałym zarządzie RZGW. Planowano i realizowano kontrole zarówno pod kątem przestrzegania zakazu grodzenia dostępu do jezior, jak i legalności wykonania urządzeń wodnych. W rezultacie tych kontroli ujawniano grodzenia dokonywane w sposób uniemożliwiający powszechny dostęp do wód i wydawano zarządzenia pokontrolne lub występowano do właściwego organu administracji publicznej o wszczęcie stosownego postępowania administracyjnego. Właściwie zrealizowano wnioski pokontrolne NIK po przeprowadzonej w 2014 r. kontroli gospodarowania akwenami wodnymi i znajdującymi się w ich sąsiedztwie obszarami przestrzeni publicznej, stanowiącymi miejsca wypoczynku i rekreacji.

Niemniej jednak, w ewidencji księgowej RZGW nie zostały ujęte grunty pokryte wodami 39 jezior pozostających w trwałym zarządzie RZGW, wskutek czego księgi rachunkowe Zarządu nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego.

Pomimo ustalenia, w następstwie wykonywanych kontroli, przypadków grodzenia ograniczającego dostęp do wód publicznych, nie poinformowano o tym organów uprawnionych do prowadzenia postępowań w sprawach o te wykroczenia.

RZGW, jako podmiot wykonujący prawa właścicielskie Skarbu Państwa, nie przeprowadzał z własnej inicjatywy kontroli gruntów stanowiących jeziora nawet w sytuacji, gdy kontrole innych organów oraz kontrole Zespołu Kontroli Gospodarowania Wodami RZGW (w zakresie zadań wynikających z Prawa

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna

wodnego) wskazywały na zjawisko nagminnego bezprawnego grodzenia dostępu do jezior lub wznoszenia urządzeń wodnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Egzekwowanie przestrzegania zakazu grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, w sposób uniemożliwiający powszechny dostęp

Opis stanu faktycznego

1.1. Zarządzeniem Dyrektora nr 27/N/2014 z dnia 9 grudnia 2014 r. wprowadzono Regulamin organizacyjny Zarządu³. Realizację zadań związanych z zarządzaniem zasobami wodnymi powierzono Wydziałowi Użytkowania i Ochrony Wód (ZZ), w ramach którego działał Zespół ds. Użytkowania i Ochrony Wód Powierzchniowych (ZZP) oraz Zespół Kontroli Gospodarowania Wodami (ZZK). Do zadań ZZP należało m.in.: prowadzenie bazy użytkowania zasobów wodnych na podstawie decyzji wodnoprawnych oraz prowadzenie spraw dotyczących grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych, w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu. Do zadań ZZK⁴ należało natomiast wykonywanie kontroli gospodarowania wodami zgodnie z Prawem wodnym, w tym: opracowywanie okresowych planów kontroli, wnioskowanie o zatwierdzenie tych planów, koordynowanie zadań związanych z wykonywaniem kontroli, współdziałanie w wykonywaniu czynności kontrolnych z innymi organami kontroli.

Za tworzenie i obsługę baz danych, umożliwiających gromadzenie, przetwarzanie i aktualizację danych do katastru oraz prowadzenie ewidencji i gromadzenie dokumentacji związanej z problematyką katastru odpowiedzialny był Wydział Regionalnego Systemu Informacyjnego i Katastru Wodnego (ZI)⁵. Zadania dotyczące zawierania umów na użytkowanie i dzierżawę gruntów przypisano Wydziałowi ds. Gospodarowania Nieruchomościami (TM)⁶.

(dowód: akta kontroli str. 5-60, 270-288)

1.2. Obszar działania Zarządu obejmował region wodny Warty o powierzchni 54.518,6 km². Z tego 830,39 km² w województwie opolskim, 4.518,29 km² w województwie kujawsko-pomorskim, 840,12 km² w województwie pomorskim, 3.145,52 km² w województwie śląskim, 5.112,52 km² w województwie zachodniopomorskim, 26.031,25 km² w województwie wielkopolskim, 8.861,31 km² w województwie łódzkim i 5.179,2 km² w województwie lubuskim.

Na obszarze działania Zarządu znajdowało się 1.368 jezior stanowiących wody publiczne o łącznej powierzchni 62.730,33 ha, wobec których RZGW wykonywał zadania związane z utrzymaniem śródlądowych wód powierzchniowych określone w art. 92 ust. 4 Prawa wodnego. W województwie wielkopolskim znajdowało się 550 jezior, w województwie zachodniopomorskim 412 jeziora, w województwie lubuskim 242 jeziora, w województwie kujawsko-pomorskim

² w latach 2011-2015 (I półrocze)

³ Zarządzenie weszło w życie z dniem 9 grudnia 2014 r., jednocześnie utracił moc Regulamin wprowadzony zarządzeniem nr 17/N/2013 z dnia 2 września 2013 r.

⁴ w badanym okresie w Zespole zatrudnione były trzy osoby, przy czym od 2014 r. zmienił się cały skład osobowy

⁵ w badanym okresie w Wydziale zatrudnione były cztery osoby

⁶ w badanym okresie prowadzenie spraw dotyczących oddania w użytkowanie gruntów pokrytych wodami, ujęto w zakresach obowiązków dwóch osób (jako jedno z zadań)

147 jezior, w województwie pomorskim 16 jezior, a w województwie łódzkim 1 jezioro. W województwach opolskim i śląskim nie było jezior stanowiących wody publiczne.

W trwałym zarządzie RZGW znajdowało się 39 jezior o łącznej powierzchni 9.863,43 ha.

(dowód: akta kontroli str. 153-157)

1.3. Wydział ds. Gospodarowania Nieruchomościami prowadził ewidencję jezior będących we władaniu RZGW, zarówno o uregulowanym stanie prawnym (trwały zarząd), jak i tych których stan prawny był w trakcie regulacji. Ewidencja ta obejmowała 41 jezior, w tym 39 w trwałym zarządzie RZGW i dwa o nieuregulowanym stanie prawnym (jeziora: Mielno I, Wolickie). Według Mapy Podziału Hydrograficznego Polski (MPHP) jezior tych było 39⁷. Grunty pod tymi jeziorami nie były ujęte w ewidencji księgowej (wykazie środków trwałych) prowadzonej przez Zarząd.

(dowód: akta kontroli str. 302, 330-336, 499-500, 514)

1.4. W celu ujednoczenia zasad w zakresie wykonywania kontroli gospodarowania wodami Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (dalej „KZGW”), pismem okólnym nr 1/2011 z dnia 3 czerwca 2011 r., określił zasady przeprowadzania kontroli gospodarowania wodami. Zgodnie z tymi zasadami, Dyrektor RZGW sporządza projekt planu kontroli gospodarowania wodami i przedkłada go do zatwierdzenia Prezesowi KZGW do dnia 10 grudnia każdego roku. Badania kontrolne dotyczące wybranych planów na lata 2013-2014 potwierdziły prawidłowość i terminowość sporządzania tych planów (zatwierdzone bez uwag).

Zgodnie z wytycznymi Prezesa KZGW, projekty planów kontroli miały uwzględniać kluczowe problemy gospodarowania wodami, m.in. w zakresie problematyki dotyczącej grodzenia nieruchomości przylegających do wód płynących (przestrzegania przepisów art. 27 ust. 1 ustawy Prawo wodne), a także w innych zakresach ważnych w gospodarce wodnej, takich jak: przestrzeganie warunków obowiązujących na wałach przeciwpowodziowych i na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, przeprowadzenie kontroli sprawdzających - zwłaszcza podmiotów, u których stwierdzono wcześniej nieprawidłowości, problem zachowania przepływów biologicznych poniżej urządzeń piętrzących, pozyskiwanie kruszywa z koryt cieków.

Projekt planu kontroli gospodarowania wodami na każdy rok przygotowywany był według wzoru określonego na powyższych zasadach, który zawierał: tabelaryczny wykaz proponowanych kontroli wraz ze wskazaniem nazwy i adresu podmiotu kontrolowanego, lokalizacji obiektu (nazwa ciek, zlewnia, zarząd zlewni, gmina oraz powiat), celu i zakresu kontroli. Od 2012 r. Prezes KZGW w wytycznych dotyczących planów kontroli zwracał uwagę na problematykę dotyczącą grodzenia nieruchomości przylegających do wód płynących.

(dowód: akta kontroli str. 61-152)

W latach 2011 – 2015 (I półrocze), na obszarze swego działania, Dyrektor RZGW nie przeprowadzał kontroli gospodarowania wodami w zakresie przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach o ustaleniu linii brzegowej (art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne) lub decyzji wójta/burmistrza o obowiązku

⁷ Jeziora Czarne i Kociołek połączone i występujące jako „Czarne”, jeziora Wąsowskie i Mikorzyńskie połączone i występujące jako „Mikorzyńskie”

zapewnienia dostępu do wody w sposób umożliwiający powszechne z niej korzystanie (art. 28 ust. 2 ustawy Prawo wodne).

Według wyjaśnień zastępcy dyrektora RZGW, decyzje (udzielane na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy Prawo wodne) o ustaleniu linii brzegu nie nakładają na żaden podmiot warunków i obowiązków, które podlegałyby kontroli gospodarowania wodami zgodnie z art. 156 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo wodne. Decyzje te wyznaczają jedynie przebieg linii brzegu, ustalonej na podstawie przedstawionego przez wnioskodawcę projektu rozgraniczenia gruntów pokrytych wodami od gruntów przyległych. Określona w decyzji linia brzegu jest niezbędna do przeprowadzenia skutecznej kontroli wobec właścicieli gruntów przyległych do wód publicznych, w przypadku nieprzestrzegania zakazu grodzenia wynikającego z art. 27 ust. 1 ustawy Prawo wodne. Taką kontrolę gospodarowania wodami w odniesieniu do decyzji ustalającej linię brzegu, wydanej na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy Prawo wodne, przeprowadza się na podstawie art. 156 ust. 1 pkt 6 (w zakresie przestrzegania przez właścicieli gruntów obowiązków oraz ograniczeń). Dodatkowo, sprawę kontroli gospodarowania wodami komplikuje także sytuacja mająca miejsce w przypadku jezior podpiętrzonych, kiedy to nawet w przypadku ustalenia decyzją linii brzegu, może się ona znajdować poniżej aktualnego poziomu spiętrzonej wody.

Na etapie tworzenia projektów planów kontroli na lata 2011-2015, do RZGW nie wpływały od jednostek terenowych i komórek merytorycznych RZGW oraz starostw czy też innych urzędów oraz od podmiotów prywatnych, żadne informacje dotyczące nieprawidłowości związanych z naruszeniem art. 27 ust. 1 i art. 28 ust. 1 i 2 Prawa wodnego.

(dowód: akta kontroli str. 177-186)

1.5. W planach kontroli gospodarowania wodami na lata 2011-2015, w poszczególnych latach tego okresu ujęto odpowiednio: 38, 35, 35, 32 i 35 kontroli (łącznie 174 kontrole). W planach tych, 15 kontroli dotyczyło m.in. przestrzegania zakazu grodzenia dostępu do jezior, a siedem kontroli dotyczyło m.in. wykonania urządzeń wodnych objętych pozwoleniami wodnoprawnymi. W badanym okresie przeprowadzono natomiast odpowiednio: 38, 35, 35, 32 i 20 kontroli (łącznie 159 kontroli), w tym 15 w zakresie przestrzegania zakazu grodzenia dostępu do jezior i siedem w zakresie wykonania urządzeń wodnych objętych pozwoleniami wodnoprawnymi. Przeprowadzono również 13 kontroli w zakresie przestrzegania przepisów art. 27 ust. 1 Prawa wodnego w zakresie grodzenia rzek.

Na terenie tylko województwa wielkopolskiego⁸ (w badanym okresie) przeprowadzono 67 kontroli, w tym 12, w trakcie których stwierdzono trzy przypadki grodzenia dostępu do jezior w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu (art. 27 ust. 1 ustawy Prawo wodne) oraz 81 przypadków samowoli budowlanych (murki, pomosty, slipy, nadbrzeża).

Badaniem kontrolnym objęto 13 spośród 15 kontroli⁹ w zakresie przestrzegania zakazu grodzenia dostępu do jezior.

Wszystkie kontrole prowadzili upoważnieni pracownicy RZGW (art. 157 ust. 1 Prawa wodnego). W każdym przypadku sporządzono protokół kontroli i doręczono go kontrolowanemu (art. 159 ust. 1 Prawa wodnego).

W przypadku ośmiu kontroli (w tym sześciu dotyczących jezior w trwałym zarządzie RZGW) stwierdzono przypadki grodzenia nieruchomości przyległych

⁸ RZGW działał na terenie 8 województw

⁹ Dwie kontrole przeprowadzone w 2012 r. objęte były kontrolą NIK – I/14/005

do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, w sposób umożliwiający powszechny dostęp, a w przypadku dziesięciu kontroli, stwierdzono postawione urządzenia wodne (pomost, ślipy, nadbrzeża). W jednym przypadku stwierdzono bezprawny pobór wód z jeziora.

W wyniku dziesięciu spośród 13 kontroli, wydano zarządzenia pokontrolne lub wystąpiono do właściwego organu administracji publicznej o wszczęcie postępowania administracyjnego. W dwóch przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości, gdyż na posiadane pomosty właściciele nieruchomości uzyskali stosowne pozwolenia wodnoprawne. W każdym przypadku powiadomiono właściciela gruntów Skarbu Państwa stanowiących jeziora o ujawnionych ogrodzeniach wskazujących na prawdopodobieństwo groźby dostępu do jezior. W przypadku dwóch kontroli, w czynnościach kontrolnych uczestniczyli upoważnieni przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego, przedstawiciele Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu.

Jak wynika ze złożonych wyjaśnień, w żadnym przypadku nie występowało do organów ścigania na podstawie art. 194 pkt 2 Prawa wodnego, bowiem z powodu braku ustalonych linii brzegowych nie zachodziły przesłanki określone w tym przepisie.

W wyniku powyższych kontroli, właściwi starostowie wydali trzy decyzje - pozwolenia wodnoprawne (decyzje ujęte w katastrze), legalizujące urządzenia wodne, a w pozostałych sześciu sprawach trwały postępowania wyjaśniające, zmierzające do wydania stosownych pozwoleń wodnoprawnych.

(dowód: akta kontroli str. 175-176, 187-269, 303-305)

1.6. Prowadzony przez RZGW kataster wodny zawierał dane zgodne z ewidencją gruntów, a także informacje o pozwoleniach wodnoprawnych i urządzeniach wodnych. Dane w katastrze w zakresie liczby pozwoleń wodnoprawnych oraz liczby i rodzaju urządzeń były zgodne z ewidencją pozwoleń wodnoprawnych wydanych przez: Starostę Drawskiego (jeziora Drawsko i Lubie), Starostę Gnieźnieńskiego (jezioro Popielewskie - RZGW i jezioro Lednickie - Marszałek Województwa Wielkopolskiego), Starostę Konińskiego (jezioro Mikorzyńsko-Wąsowskie - RZGW i jezioro Licheńskie - Marszałek Województwa Wielkopolskiego)¹⁰.

Dane do katastru gromadzone były w systemie GIS (System Informacji Geograficznej), który stanowił bazę danych przestrzennych o urządzeniach wodnych stanowiących zasób katastru wodnego. Zbiór EGIB (ewidencja gruntów i budynków) nie był możliwy do wykorzystania w systemie GIS¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 337-345, 408-471)

1.7. W badanym okresie RZGW nie występował z wnioskami o: ustalenie linii brzegu (art. 15 ust. 2 Prawo wodne), ustalenie/odnowienie granic działki stanowiącej wody płynące, aktualizację ewidencji gruntów i budynków w zakresie ustalenia rodzajów użytków gruntowych w obrębie działki ewidencyjnej jezioro.

Z wyjaśnienia zastępcy dyrektora ds. technicznych RZGW Michała Wierzbickiego wynika, że spowodowane to było ograniczonymi środkami finansowymi. Ponadto, wskazał on na brak konieczności aktualizacji linii brzegowych w procedurze wydawania decyzji stwierdzającej przejęcie gruntu w trwały Zarząd.

¹⁰ Starostwa powiatowe, w których odrębnie zostały przeprowadzone kontrole dot. zapewnienia przez organy administracji publicznej dostępu do jezior stanowiących wody publiczne.

¹¹ Jak wynika ze złożonych wyjaśnień.

(dowód: akta kontroli str. 503-508, 519-521)

1.8. Zgodnie z art. 161 Prawa wodnego, Dyrektor RZGW współdziała przy wykonywaniu kontroli z innymi organami kontroli, organami administracji publicznej, organami obrony cywilnej oraz organizacjami społecznymi.

W przypadku każdej z analizowanych kontroli RZGW, informacje o wynikach przeprowadzonych kontroli przekazywano właściwym organom (starostom oraz właścicielom wód), a w trakcie kontroli jezior dla których uprawnienia właścicielskie sprawował Marszałek Województwa Wielkopolskiego, uczestniczyli przedstawiciele Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu.

Zastępca Dyrektora RZGW wyjaśniła, że prawdopodobieństwo naruszenia gruntów Skarbu Państwa poprzez wykonywanie ogrodzeń (w sytuacji, gdy nie było decyzji ustalającej linię brzegu, co powoduje niemożność skutecznego udowodnienia kontrolowanemu faktowi naruszenia art. 27 ustawy Prawo wodne), ujawnione przy okazji kontroli gospodarowania wodami, zgłaszane jest każdorazowo właścicielowi wody, zarówno w przypadku kontroli dotyczących jezior, jak i rzek. Dodatkowo, w ramach współdziałania, zgodnie z zasadami przeprowadzania kontroli gospodarowania wodami, w zależności od potrzeb w kontroli gospodarowania wodami mogą uczestniczyć m.in. jednostki wykonujące prawa właścicielskie do wód.

Dyrektor RZGW nie zawierał z innymi organami porozumień ani umów dotyczących przeprowadzania kontroli gospodarowania wodami.

(dowód: akta kontroli str. 177-269, 363-364)

*Uwagi dotyczące
badanej
działalności*

NIK wskazuje, że liczba i zakres przeprowadzonych w latach 2011 – 2015 kontroli gospodarowania wodami, dotyczących dostępu do wód publicznych i przestrzegania zakazów wynikających z art. 27 ust. 1 Prawa wodnego była niewystarczająca. Wniosek taki wynika ze stosunku liczby przeprowadzanych kontroli do liczby i skali stwierdzanych nieprawidłowości związanych z korzystaniem z wód, utrzymania wód oraz urządzeń wodnych. Zdaniem NIK, przyjęte w planach kontroli założenia nie odpowiadają faktycznym potrzebom w tym zakresie. Porównując dotychczasową średnią liczbę 35 kontroli rocznie oraz liczbę 1368 jezior znajdujących się na obszarze działania RZGW dojść można do wniosku, że średnio jezioro zostanie objęte kontrolą raz na 40 lat. W ocenie NIK, taki stan rzeczy świadczy o niesatysfakcjonującym poziomie wykorzystania ww. instrumentu zarządzania zasobami wodnymi. Zgodnie z art. 92 ust. 3 pkt 12 Prawa wodnego, wykonywanie kontroli gospodarowania wodami należy do zadań dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Negatywne konsekwencje braku odpowiedniej liczby kontroli gospodarowania wodami jezior potwierdzają wyniki oględzin przeprowadzone w toku kontroli NIK¹². Wykazały one bowiem, że znaczną część pomostów stanowiących urządzenia wodne wykonano bez wymaganego zezwolenia. Powszechny jest także nielegalny pobór wód powierzchniowych jezior. W wyniku oględzin jezior¹³ stwierdzono sześć ujęć wód powierzchniowych jezior prowadzących do sąsiednich nieruchomości. Na żadne z tych urządzeń nie zostało wydane pozwolenie wodnoprawne.

¹² Objęły one na trzy jeziora (trzy powiaty). Nieprawidłowości opisane zostały w dalszej części wystąpienia.

¹³ Obejmowały jezioro Popielewskie w miejscowości Zieleń oraz jezioro Lednickie w miejscowości Imiółki.

1. W ewidencji księgowej Zarządu (bilansowej i pozabilansowej) nie ujęto gruntów pokrytych wodami 39 jezior pozostających w trwałym zarządzie RZGW. Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁴, środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności nieruchomości, w tym grunty (art. 3 ust. 1 pkt 15). Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, które tworzą wykaz składników aktywów i pasywów (art. 13 ust. 1 pkt 5).

Główny Księgowy RZGW wyjaśnił, że grunty pokryte jeziorami wyłączone są z zasobu, do którego stosuje się przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami. Stosuje się do nich przepisy Prawa wodnego. W związku z tym, grunty te wyłączone są z obrotu cywilnoprawnego i jednocześnie nie wpisują się w definicję środków trwałych¹⁵. Ponadto Główny Księgowy wskazał, że zgodnie z art. 3 pkt 12 ustawy o rachunkowości, poprzez aktywa rozumie się kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnej określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych działań, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych.

(dowód: akta kontroli str. 302, 330-336, 499-500, 514)

NIK podkreśla, że grunty pod wodami przekazane w trwały zarząd RZGW decyzjami właściwych starostów, były kompletne, zdatne do użytku oraz przeznaczone na wykonywanie zadań statutowych RZGW. Grunty te są aktywami RZGW, gdyż Zarząd gospodaruje nimi i sprawuje nad nimi kontrolę. Wszystkie te przesłanki wskazują na kwalifikowanie tych gruntów do środków trwałych zdefiniowanych w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości. Jednocześnie dostrzegając, że w swoich decyzjach starostowie nie określali wartości przekazywanych gruntów NIK wskazuje, iż sposób jej ustalania określa się w polityce rachunkowości danej jednostki, przy zachowaniu wymogów określonych w art. 28 ustawy o rachunkowości.

2. Dyrektor RZGW nie wykorzystywał w sposób efektywny instrumentu zarządzania zasobami wodnymi, jakim jest kontrola gospodarowania wodami (art. 2 ust. 2 pkt 5 Prawa wodnego). Z ustaleń kontroli NIK wynika, że pomimo stwierdzenia (w następstwie kontroli wykonywanej przez Dyrektora RZGW) ośmiu grodzień ograniczających dostęp do wód publicznych, nie przekazano informacji o tym organom uprawnionym do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa m. in. w art. 194 pkt 2 Prawa wodnego. Zgodnie z tym przepisem, grodzień nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu zagrożone jest karą grzywny.

Współdziałanie w wykonywaniu czynności kontrolnych, które wyrażałoby się wyłącznie poprzez uczestniczenie w kontroli podmiotów wykonujących prawa właścicielskie do wód (co w złożonych wyjaśnieniach podnosi Zastępca Dyrektora RZGW) wskazuje, iż niewłaściwie wykonywana jest dyspozycja art. 1 ust. 3 Prawa wodnego. Stanowi on, że gospodarowanie wodami jest realizowane przez

¹⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.) – dalej: ustawa o rachunkowości.

¹⁵ W związku z nieujmowaniem jezior w ewidencji księgowej, nie przeprowadzono ich inwentaryzacji

współpracę administracji publicznej, użytkowników wód i przedstawicieli lokalnych społeczności tak, aby uzyskać maksymalne korzyści społeczne. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie mogą usprawiedliwiać okoliczności przywołane w wyjaśnieniach zastępcy Dyrektora RZGW, iż brak decyzji ustalającej linię brzegu uniemożliwia skuteczne udowodnienie kontrolowanemu faktowi naruszania zapisów art. 27 ustawy Prawo wodne. Zgodnie bowiem z art. 160 ust. 1 pkt 2 Prawa wodnego, Dyrektor RZGW na podstawie ustaleń kontroli może wystąpić do właściwego organu o wszczęcie postępowania administracyjnego dotyczącego ustalenia linii brzegu. Możliwość taką stwarza art. 15 ust. 1 Prawa wodnego.

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działania Zarządu w badanym zakresie.

2. Podejmowane działania w przypadku stwierdzenia samowolnego grodzenia lub wznoszenia obiektów budowlanych, w tym urządzeń wodnych na gruntach Skarbu Państwa

*Opis stanu
faktycznego*

2.1. W regulaminach organizacyjnych¹⁶ Zarządu Zlewni Środkowej i Dolnej Warty w Poznaniu oraz Zarządu Zlewni Noteci w Bydgoszczy (jednostki organizacyjne RZGW) zapisano m.in., że są to jednostki terenowe utworzone dla realizacji zadań z zakresu gospodarowania wodami. Zgodnie z powyższymi regulaminami, do zadań działów technicznych należał m.in. nadzór nad gruntami będącymi w zarządzie w celu niedopuszczenia do naruszania ich granic, wykrywanie użytkownika bez uregulowań prawnych, egzekwowanie opłat. Zadania te powierzono specjalistom ds. gospodarowania majątkiem Skarbu Państwa.

(dowód: akta kontroli str. 322-329, 365-385)

2.2. W okresie od 1 stycznia 2011 r. do 30 czerwca 2015 r. nie było przypadku negatywnego rozpatrzenia kompletnego wniosku o zawarcie umowy użytkowania gruntów stanowiących jeziora. Łącznie w badanym okresie zawarto 53 umowy użytkowania takich gruntów, w tym 32 umowy dotyczące gruntów w województwie wielkopolskim. Umowy użytkowania gruntów pokrytych wodami jezior zabezpieczały interesy Skarbu Państwa. Każdorazowo użytkownik był zobowiązany do dbałości o dobry stan urządzenia i przekazanego gruntu, dbałości o porządek na użytkowanym terenie, a także przejmował na siebie odpowiedzialność za ewentualne szkody na gruncie i wobec osób trzecich.

W badanym okresie, RZGW nie zawierał umów dzierżawy dotyczących gruntów Skarbu Państwa niepokrytych wodami, w obrębie działek ewidencyjnych, stanowiących jeziora.

Badaniem szczegółowym objęto umowy użytkowania gruntów pokrytych wodami na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego i Powiatu Konińskiego. Z informacji uzyskanych z powyższych powiatów oraz danych z katastru wodnego (dane tożsame) w zakresie wydanych pozwoleń wodnoprawnych dotyczących urządzeń wodnych, zlokalizowanych na jeziorach Popielewskim i Mikorzyńskim, wobec których RZGW posiadał uprawnienia właścicielskie wynikało, że pozwolenia wodnoprawne

dotyczyły 42 urządzeń wodnych (pomosty, przystań wodna), natomiast umowami użytkowania objęto 19 z nich (45%). W okresie kontroli NIK, RZGW prowadził trzy sprawy dotyczące zawarcia umowy użytkowania gruntów pokrytych wodami powierzchniowymi jezior. Zarząd nie posiadał wiedzy dotyczącej przyczyn braku zawarcia 23 umów¹⁷ (w 12 decyzjach treść decyzji wodnoprawnych wskazywała na konieczność zawarcia umowy). Z wyjaśnień wynika m.in., że otrzymanie pozwolenia wodnoprawnego nie jest równoznaczne z wybudowaniem urządzenia wodnego. RZGW nie posiadał wiedzy o faktycznie pobudowanych urządzeniach wodnych, na podstawie wydanych pozwoleń wodnoprawnych, ewidencjonowanych w katastrze wodnym.

(dowód: akta kontroli str. 330-336, 497-498, 503-508, 519-521)

2.3. W badanym okresie, w ramach uprawnień właścicielskich Zarządy Zlewni RZGW nie prowadziły planowych kontroli stanu gruntów pod jeziorami.

Z informacji przekazanych przez Zarząd Zlewni Noteci w Bydgoszczy wynika, że kierownicy nadzorów wodnych dokonują kontroli powierzonych im odcinków a ich czynności dotyczą m.in. bezprawnego użytkowania gruntów. Jak wynika z informacji, w badanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. W trakcie kontroli NIK podjęto działania zmierzające do inwentaryzacji pomostów na jeziorze Pile i jeziorze Mielno oraz wystąpiono do właściwych starostów o ustalenie właścicieli działek.

Z informacji przekazanych przez Zarząd Zlewni Środkowej i Dolnej Warty w Poznaniu wynika, że kierownicy nadzorów wodnych dokonują licznych kontroli powierzonych im odcinków. Natomiast w przypadku bezumownego użytkowania gruntów wzywa się użytkowników do zalegalizowania urządzeń wodnych i zawarcia stosownej umowy użytkowania gruntów pokrytych wodami z RZGW, pod groźbą usunięcia nielegalnego urządzenia wodnego i przywrócenia do poprzedniego stanu na koszt bezumownego użytkownika. Z przedłożonych rozliczeń wynika, że w latach 2013-2014 pracownicy nadzorów wodnych uczestniczyli w następujących kontrolach Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Koninie (udział w oględzinach):

- w 2013 r. PINB przeprowadził jedną kontrolę (26 lipca 2013 r.), w trakcie której stwierdzono sześć przypadków bezumownego użytkowania gruntów pod wodami; w pięciu przypadkach zalegalizowano urządzenia wodne i zawarto umowy użytkowania gruntów pokrytych wodami, natomiast w jednym przypadku, procedura legalizacyjna była nadal w toku,

- w 2014 r. PINB przeprowadził dwie kontrole (7 i 21 października 2014 r.), w trakcie których stwierdzono dwa przypadki bezumownego użytkowania gruntów pod wodami. W jednym przypadku zalegalizowano urządzenie wodne i zawarto umowę użytkowania gruntów pokrytych wodami. W drugim przypadku, Zarząd zobowiązał użytkownika do wykonania pomostu zgodnie z wydanym pozwoleniem wodnoprawnym, bądź zalegalizowania pomostu w stwierdzonym stanie. W dniu 21 sierpnia 2015 r., PINB w Koninie nakazał wnioskodawcy rozbiórkę pomostu.

¹⁶ Wprowadzonych zarządzeniem nr 23/N/2015 Dyrektora RZGW z dnia 1 kwietnia 2015 r. i zarządzeniami poprzedzającymi

¹⁷ Jedno pozwolenie wodnoprawne dotyczyło RZGW

W latach 2011-2015 (I półrocze) Zarządy Zlewni nie przeprowadzały własnych kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 322-329, 490-494, 511-513, 515-518)

2.4. W badanym okresie nie stwierdzono przypadków działań zmierzających wyłącznie do przywrócenia poprzedniego stanu posiadania i zaniechania naruszeń Prawa wodnego¹⁸. W związku z powyższym, nie inicjowano również postępowań sądowych i komorniczych, związanych z wykorzystaniem gruntów Skarbu Państwa. Działania RZGW, zarówno w ramach sprawowania uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa, jak i w ramach zadań związanych z utrzymaniem śródlądowych wód powierzchniowych, określonych w art. 92 ust. 4 Prawa wodnego, zmierzały każdorazowo do zalegalizowania urządzeń wodnych i zawarcia stosownej umowy użytkowania gruntów pokrytych wodami z RZGW, pod groźbą usunięcia nielegalnego urządzenia wodnego i przywrócenia do poprzedniego stanu na koszt bezumownego użytkownika.

Zarządzeniem Dyrektora RZGW nr 14/N/2014 z dnia 26 czerwca 2014 r. ustalono stawki za bezumowne korzystanie z gruntów Skarbu Państwa będących w zarządzie RZGW. W okresie poprzedzającym brak było regulacji prawnych w tym zakresie. Stawki za korzystanie z gruntów ornych, użytków zielonych, gruntów zadrzewionych i zakrzewionych oraz terenów różnych ustalono w wysokości 5 dt żyta za 1 ha. Natomiast opłata za bezumowne korzystanie z pozostałych gruntów wynosiła 200% stawki wynikającej z podstawy naliczenia czynszu dzierżawnego lub opłaty rocznej. W stosunku do gruntów pokrytych wodami jezior, bezumownie zajmowanych na cele uprawiania rekreacji, turystyki, sportów wodnych oraz amatorskiego połowu ryb (art. 20 ust. 3 Prawa wodnego), w zarządzeniu 14/N/2014 nie określono stawek opłaty w przypadku korzystania z tych nieruchomości bez tytułu prawnego.

(dowód: akta kontroli str. 386-407, 503-508)

2.5. Najwyższa Izba Kontroli, w ramach kontroli P/15/091 „Zapewnienie przez organy administracji publicznej dostępu do jezior stanowiących wody publiczne”, przeprowadziła oględziny trzech jezior znajdujących się w trwałym zarządzie RZGW. Były to: jezioro Drawsko w Powiecie Drawsko Pomorskie, jezioro Mikorzyńskie w Powiecie Konińskim oraz jezioro Popielewskie w Powiecie Gniezno. Oględzinami objęto wybrane odcinki linii brzegowych, wraz ze znajdującymi się na tych odcinkach nieruchomościami (działkami) przyległymi. Oględziny przeprowadzono z udziałem powołanego przez NIK biegłego, a także przedstawicieli PINB i RZGW.

W wyniku oględzin linii brzegowej jeziora Drawsko i 15 znajdujących się w rejonie oględzin działek, w 11 przypadkach stwierdzono bezumowne zajęcia gruntów Skarbu Państwa (pomosty, schody, utwardzenia, hangary) i grodzenia tych nieruchomości. Z protokołu oględzin wynika, że powyższe urządzenia wodne posiadały łączną powierzchnię 1.332,2 m². W następstwie powyższych ustaleń, Zarząd Zlewni Środkowej i Dolnej Warty w Poznaniu podjął następujące działania (do czasu zakończenia kontroli):

– wystosował pismo do Starostwa Powiatowego w Drawsku Pomorskim z prośbą o przekazanie kserokopii wydanych pozwoleń wodnoprawnych na budowę

¹⁸ W wyniku działań pokontrolnych stwierdzających bezumowne użytkowanie gruntów stanowiących jeziora

urządzeń wodnych lub pozwoleń na budowę /zgłoszeń robót budowlanych na jeziorze Drawsko, zlokalizowanych na wysokości działek, których dotyczyły oględziny przeprowadzone w dniu 9 lipca 2015 r. - w celu określenia właścicieli/ inwestorów przedmiotowych urządzeń wodnych,

– wystosował pismo do Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Drawsko Pomorskie w sprawie udostępnienia danych zgromadzonych w rejestrze publicznym na temat właścicieli działek, których dotyczyły powyższe oględziny.

– przedstawiciele służb terenowych RZGW udali się na teren każdej ze skontrolowanych działek, celem ustalenia sprawcy nielegalnego grodzienia przejścia wzdłuż brzegu jeziora Drawsko oraz właścicieli urządzeń wodnych, dla których nie została zawarta stosowna umowa.

W wyniku podjętych działań RZGW, będących następstwem przeprowadzonych oględzin:

- właściciel działki nr 440/7 zobowiązał się do usunięcia ogrodzenia z furtką na cokole betonowym w okresie jesieni 2015 r. Jednocześnie właściciel został wezwany do natychmiastowego zalegalizowania schodów betonowych i zawarcia stosownej umowy z RZGW;

- użytkownika korzystającego z pomostu drewnianego, utwardzenia terenu w formie podmurówki betonowej oraz hangaru blaszanego, zlokalizowanych na wysokości działki nr 440/8 wezwano do zalegalizowania obiektów i zawarcia stosownej umowy z RZGW;

- właściciel działki nr 409 oświadczył, że pomosty drewniane zostały wybudowane przez Państwowe Gospodarstwo Rybackie w Słupsku, a ogrodzenie na cokole betonowym zostanie rozebrane w terminie do 30 września 2015 r.;

- właściciel działki nr 65, który użytkuje pomost drewniany został wezwany do zalegalizowania obiektu i do zawarcia stosownej umowy z RZGW;

- współwłaściciel działki nr 118 zobowiązał się do usunięcia ogrodzenia z siatki wraz z pomostem drewnianym, na własny koszt.

W pismach do wyżej wymienionych osób wskazano, że niewywiązanie się z deklaracji skutkować będzie usunięciem wszelkich urządzeń wodnych wzniesionych na użytkowanym terenie oraz przywróceniem nieruchomości do należytego stanu, na koszt użytkownika.

Z oględzin gruntów pokrytych wodami stanowiącymi jezioro Mikorzyńskie (działki nr 233/1 i 233/2 w obrębie Mikorzyn, gmina Ślesin), wynika, że:

– lustro wody na wysokości 11 nieruchomości przyległych do jeziora było oddalone od granicy ewidencyjnej działki nr 233/1 o odległość wynoszącą od 8,7 m do 16,5 m, w związku z czym na działce stanowiącej to jezioro znajdował się grunt „stały” (nie pokryty wodą) o łącznej powierzchni wynoszącej 1.972 m²,

– na wysokości działek o nr od 5/5 do 6/9 posadowiono osiem pomostów (o powierzchni od 12 m² do 77 m²), slip betonowy o powierzchni ok. 30 m², chodnik

- z kostki brukowej o powierzchni ok. 60 m² oraz cztery urządzenia służące do poboru wody¹⁹,
- na wysokości działki nr 5214/2 znajdowało się 12 pomostów²⁰ o powierzchni od 9 m² do 94 m²,
 - część działki nr 233/2 przylegająca do działek nr 5214/2 i nr 153 została zagospodarowana poprzez utworzenie nasypu o powierzchni 1.253 m² wraz z nabrzeżami betonowymi o łącznej powierzchni 110 m², wykorzystanymi jako przyczółki trzech pomostów oraz do cumowania łodzi²¹,
 - część działki nr 153 (sąsiadującą z działkami nr 233/2 i nr 5214/2) o powierzchni ok. 1.700 m² stanowił grunt pokryty wodami jeziora, tworzącymi zatokę wykorzystywaną do cumowania łodzi³

Oględziny linii brzegowej jeziora Popielewskiego w miejscowości Zieleń, oznaczonego jako działka ewidencyjna nr 530/1 (gmina Trzemeszno, obręb Zieleń) wykazały, że:

- na wysokości działek: nr 1/12, 1/13, 1/15, 1/16, 4/2, 5/30 znajdowały się pomosty konstrukcji drewnianej lub stalowo-drewnianej (trwale związane z gruntem) o powierzchni wynoszącej od 10 do 26 m²;
- na wysokości działki nr 5/37 znajdował się pomost pływający na pływakach wykonanych z PCV o pow. 12 m² wraz z plażą na działce 530/1, na terenie której wykonano kamienny murek oporowy tarasu prowadzącego z działki nr 5/37, na granicy której wykonano przesuwane ogrodzenie (bramę);
- do brzegu jeziora, na przedłużeniu granicy działek nr 5/36 i 5/37 dochodziło ogrodzenie drewniane na podmurówce z kamieni w sposób uniemożliwiający przejście wzdłuż brzegu jeziora. W granicy z działek 5/36 i 4/4 wykonano ogrodzenie ażurowe dochodzące do działki jezioro (530/1) na przedłużeniu, którego wykonano ogrodzenie z listew drewnianych oraz siatki drucianej dochodzące do linii wody uniemożliwiającej przejście wzdłuż brzegu jeziora.
- zainstalowano cztery ujęcia wód powierzchniowych jeziora Popielewskiego (na wysokości działek nr 1/13, 1/15 i 1/16), co stanowiło naruszenie art. 122 ust 1 pkt 1 i pkt 2 Prawa wodnego.

Lustro wody jeziora Popielewskie (dz. nr 530/1), na wysokości 13 nieruchomości sąsiadujących, było oddalone od granicy ewidencyjnej działki jezioro o odległość wynoszącą od 4,3 m (na wysokości działki nr 1/16) do 9,2 m (na wysokości działki nr 5/37). W związku z tym, na działce pokrytej wodami tego jeziora znajdował się grunt „stały” (nie pokryty wodą) o łącznej powierzchni 1462 m².

(dowód: akta kontroli str. 306-321, 522-532)

2.6. W badanym okresie żadna z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych i KZGW nie dotyczyła ochrony gruntów Skarbu Państwa przed nieuprawnionym wykorzystywaniem. Komórką odpowiedzialną za prowadzenie i rozliczanie skarg i wniosków był Zespół ds. Obsługi Kancelaryjnej i Organizacji, a osobą

¹⁹ Trzy pomosty (na wys. dz. nr 5/18, nr 6/4 i nr 6/5), slip betonowy oraz urządzenia do poboru wody zostały wykonane bez pozwolenia wodnoprawnego.

²⁰ W odniesieniu do dziewięciu pomostów Starosta Koniński wydał decyzję nr WS.6341.53.2015 z dnia 28 sierpnia 2015 r. o ich legalizacji, natomiast w przypadku pozostałych trzech pomostów został złożony wniosek o legalizację.

²¹ W toku kontroli nie uzyskano dokumentacji dotyczącej pozwolenia wodnoprawnego dla ww. obiektów i urządzeń.

odpowiedzialną kierownik tego Zespołu. Z rejestru skarg i wniosków wynika, że w badanym okresie do RZGW wpłynęły łącznie 132 skargi, z czego tylko jedna²² dotyczyła samowoli budowlanej na gruntach Skarbu Państwa pokrytych wodami jezior. Z ustaleń kontroli wynika, że jezioro Kaleńskie, którego dotyczyła skarga (w gminie Czaplinek) nie znajdowało się we władaniu RZGW.

(dowód: akta kontroli str. 289-301, 495-496)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W badanym okresie, RZGW, jako podmiot wykonujący prawa właścicielskie Skarbu Państwa, nie przeprowadzał z własnej inicjatywy kontroli gruntów stanowiących jeziora, w sytuacji, gdy kontrole innych podmiotów (PINB, NIK – w których przedstawiciele RZGW uczestniczyli) oraz kontrole Zespołu Kontroli Gospodarowania Wodami (w zakresie zadań wynikających z Prawa wodnego), wskazywały na zjawisko nagminnego bezprawnego grodzenia dostępu do jezior lub wznoszenia urządzeń wodnych. Nadzór nad gruntami będącymi w zarządzie RZGW w celu niedopuszczenia do naruszania ich granic, wykrywania użytkowania bez uregulowań prawnych należy do obowiązków Zarządów Zlewni.

(dowód: akta kontroli str. 322-329, 365-385, 490-494, 511-513, 515-518)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie

*Opis stanu
faktycznego*

3. Realizacja wniosków pokontrolnych

3.1. Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Poznaniu w 2014 r. przeprowadziła w Zarządzie kontrolę dotyczącą „Gospodarowania akwenami wodnymi i znajdującymi się w ich sąsiedztwie obszarami przestrzeni publicznej stanowiącymi miejsca wypoczynku i rekreacji” (I/14/005). W wyniku tej kontroli zgłoszono cztery wnioski dotyczące:

- uzupełnienia danych w katastrze dotyczących pozwoleń wodnoprawnych i urządzeń wodnych,
- zwiększenia liczby kontroli, w tym w zakresie korzystania z jezior,
- zapewnienia współdziałania w wykonywaniu kontroli z innymi organami administracji i kontroli,
- zapewnienia prawidłowego prowadzenia postępowań odwoławczych dotyczących m.in. ustalenia linii brzegu.

Wnioski te zostały zrealizowane w następujący sposób:

a) dane w katastrze zostały uzupełnione. Ponadto, RZGW wystąpił do starostów, marszałków województw oraz miast na prawach powiatów na obszarze regionu wodnego Warty m.in. o sprawdzenie, czy wydane pozwolenia wodnoprawne zostały przekazane do RZGW. Ustalenia niniejszej kontroli nie wykazały przypadków braku rzetelności danych w katastrze;

b) w latach 2011-2014 (do czasu kontroli NIK - I/14/005), zagadnienia dotyczące zakazu grodzenia dostępu do jezior były przedmiotem zaledwie dwóch kontroli Zespołu Kontroli Gospodarowania Wodami. W wyniku realizacji wniosku

²² skarga objęta była kontrolą NIK – I/14/005

pokontrolnego, od października 2014 r. do dnia 30 czerwca 2015 r., pracownicy tego Zespołu przeprowadzili 13 kontroli w zakresie przestrzegania zakazu grodzenia i uniemożliwiania dostępu do jezior oraz siedem kontroli dotyczących wykonania urządzeń wodnych na gruntach Skarbu Państwa, stanowiących jeziora;

c) badania szczegółowe przeprowadzonych 13 kontroli przez Zespół Kontroli Gospodarowania Wodami (opisane wcześniej) wykazały współdziałanie z innymi organami administracji;

d) w prowadzonych do dnia 30 czerwca 2015 r. sześciu postępowaniach odwoławczych dotyczących ustalenia linii brzegowej, RZGW każdorazowo informował strony, stosownie do przepisu art. 10 ust. 1 Kpa, o możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych materiałów.

(dowód: akta kontroli str. 158-174, 346-362, 485-489)

3.2. W przypadkach legalizacji urządzeń wodnych (będących w zarządzie jednostki), RZGW posiadał informacje o prowadzonych postępowaniach dotyczących decyzji legalizacyjnych (pozwoleń wodnoprawnych). W badanym zakresie stwierdzono zgodność tych danych w katastrze wodnym (dla badanych decyzji Starosty Gnieźnieńskiego i Starosty Konińskiego). Natomiast, w przypadkach, dla których prawa właścicielskie sprawował Marszałek Województwa Wielkopolskiego, RZGW nie był informowany o prowadzonych postępowaniach legalizacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 510)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W badanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie zrealizowanie swoich wniosków pokontrolnych, skierowanych po kontroli przeprowadzonej w 2014 r.

IV. Wnioski

*Wnioski
pokontrolne*

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²³, wnosi o podjęcie działań zmierzających do:

- 1) ujęcia w ewidencji księgowej gruntów pokrytych wodami 39 jezior pozostających w trwałym zarządzie RZGW,
- 2) umożliwienia powszechnego dostępu do wód powierzchniowych jezior w stwierdzonych przypadkach nielegalnego grodzenia, wyłączającego lub ograniczającego taki dostęp,
- 3) przekazywania uzyskanych podczas kontroli gospodarowania wodami informacji wskazujących na popełnienie wykroczenia, organom uprawnionym do prowadzenia postępowań w takich sprawach.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

²³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, ze zm.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwagi*

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków zgłoszonych przez NIK.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia września 2015 r.

Kontroler

Dyrektor

Wojciech Borówka-Jakubowski
główny specjalista kontroli państwowej

z up. Tomasz Nowiński
Wicedyrektor